

Dato: 03.01.2012
Arkivref: 2012/8

Saksbeh: Birger Bjørnstad
Saksbeh. tlf: 77 02 30 05

Saksnr	Utvalg	Møtedato
5/12	Formannskapet	30.01.2012
5/12	Kommunestyret	13.03.2012

Retningslinjer for elderråd og råd for funksjonshemmede

Administrasjonssjefens innstilling

1. Kvæfjord kommunestyre viser til sitt vedtak i K-sak 70/11 om opprettelse av særskilte ungdomsråd, elderråd og råd for funksjonshemmede. Kommunestyret vedtar retningslinjer for elderråd (ER) og råd for funksjonshemmede (RF) som vist i vedlegg til saken.
2. Med henvisning til at retningslinjene åpner for møte- og talerett i kommunestyre og utvalg, vedtar kommunestyret slik tilføyelse i form av ny andresetning i reglement for Kvæfjord kommunestyre med videre § 5 *Andres deltakelse*: Representant for ungdomsråd, elderråd eller råd for funksjonshemmede har møte- og talerett i saker av betydning for de respektive rådene. § 5 *Andres deltakelse* lyder etter dette: ”Administrasjonssjefen tar del i møtene, personlig eller ved en av sine underordnede, med tale- og forslagsrett, men uten stemmerett. Representant for ungdomsråd, elderråd eller råd for funksjonshemmede har møte- og talerett i saker av betydning for de respektive rådene. Andre kan ta del i møte når særskilt lovbestemmelse gir dem rett til det og da med de rettigheter og plikter som vedkommende lov gir dem.”

Dokumenter i saken:

K-sak 70/11 Valg til utvalg og nemnder med videre
K-sak 33/11 Politisk utvalgsstruktur
K-sak 79/08 Førings av kommunestyrets møtebok
K-sak 48/06 Ny representasjonsordning for mennesker med nedsatt funksjonsevne – forslag om sammens
K-sak 002/04 Reglement for Kvæfjord kommunestyre mv
K-sak 68/94 Reglement for folkevalgtes innsynsrett
F-sak 132/11 Politisk møteplan for 2012
Barne-, likestillings- og inkluderingsdep 30.11.2011 Ny håndbok for sekretærer og koordinatører
Kvæfjord kommune 20.1.1999 rundskriv nr 2/1999 – regler for godtgjørelse til politikere mv i Kvæfjord

Saksopplysninger

Kvæfjord kommune etablerte elderråd i 1988. I 1997 tilkom råd for eldre og funksjonshemmede. Fra valgperiodens oppstart høsten 2007 erstattet et felles råd for eldre og funksjonshemmede de tidligere rådene, ut fra kommunestyrets behandling av K-sak 48/06 *Ny representasjonsordning for mennesker med nedsatt funksjonsevne – forslag om sammenslåing av elderrådet og råd for funksjonshemmede*. Kommunestyret har i K-sak 70/11 *Valg til utvalg og nemnder med videre* vedtatt at ”elderråd og råd for funksjonshemmede splittes og det opprettes to sjølstendige råd. Det utarbeides retningslinjer for begge rådene. Rådene består av 5 i hvert råd.”

Kommunestyret vedtok i K-sak 33/11 *Politisk utvalgsstruktur* at det skal vurderes opprettelse av barne- og ungdomsråd ”med tilsvarende status som Råd for eldre og funksjonshemmede, og ellers i hovedsak etter de retningslinjer som på 1990-tallet lå til grunn for Ungdommens kommunestyre”. I K-sak 70/11 ble dette presisert dit hen at ”det opprettes eget ungdomsråd. Administrasjonen gis i oppdrag å legge fram forslag til retningslinjer mv for dette rådet”.

Mens ungdomsråd er å betrakte som et utvalg opprettet etter kommunestyrets eget initiativ, er elderråd og råd for funksjonshemmede lovfestede organer, loven åpner som tidligere for felles råd for eldre og funksjonshemmede. Det følger ellers av kommuneloven § 10 at kommunestyret selv oppretter faste utvalg for deler av kommunens virksomhet og selv fastsetter området for utvalgenes virksomhet. Det fremmes i denne saken forslag om retningslinjer for elderråd og råd for funksjonshemmede. Tilsvarende vil for ungdomsråd komme til behandling ved senere høve.

Vurderinger

Det vedlegges forslag til retningslinjer for henholdsvis elderråd (ER) og råd for funksjonshemmede (RF). Retningslinjene bygger på reglement fastsatt i K-sak 48/06 *Ny representasjonsordning for mennesker med nedsatt funksjonsevne - forslag om sammenslåing av elderrådet og råd for funksjonshemmede*.

I forhold til tidligere reglementer foreslås ikke bruk av personlige varamedlemmer, da det erfaringsmessig har medvirket til lavt oppmøte og tidvis problemer med møteavviklingen (senest 25.11.2011 ble møte i råd for eldre og funksjonshemmede avlyst grunnet for lavt oppmøte). Valg foretas i utgangspunktet som avtalevalg, men ut fra valgreglene i kommuneloven som forholdstallsvalg dersom det blir krevd av et medlem i kommunestyret.

Det legges gjennomgående til grunn at rådene ikke skal engasjere seg i enkeltsaker, det vil si saker der avgjørelse i hovedsak retter seg mot enkeltpersoner. Bakgrunn for dette er også at enkeltsaker i regelen utløser partsrettigheter etter forvaltningsloven for den som saken ellers direkte gjelder, spørsmål om ivaretagelse av taushetsplikt, habilitetsregler og etiske utfordringer medvirker også til at denne type saker i liten grad egner seg for drøfting i et kommunalt rådsorgan.

Det er så langt ikke gjennomført ordninger med møte- og talerett i kommunestyret og øvrige utvalg for andre enn forsamlingens valgte medlemmer, i tråd med kommunelovens bærende prinsipper om at det bare er disse som har tale-, forslags- og stemmerett. Dette er nedfelt i § 5 i reglement for kommunestyret som tar utgangspunkt i at ”andre kan ta del i møte når særskilt lovbestemmelse gir dem rett til det og da med de rettigheter og plikter som vedkommende lov gir dem”. Ellers har for eksempel administrasjonssjefen møte- og talerett etter kommuneloven § 23, mens § 8 gir ordføreren møte- og talerett i alle utvalg, men ikke lenger forslagsrett slik som i tidligere tider. Det foreslås gjennomgående tatt inn en bestemmelse om møte- og talerett i retningslinjer for rådene (også for ungdomsråd), men ikke en særskilt forslagsrett da denne utover innstillingsretten bør tilligge det politiske organets valgte medlemmer, jf naturlig tilhørende regler om å kreve votering over framsatte forslag som de måtte formulere, om stemmerett eller om krav om protokolltilførsel.

Om dette uttales det i kommunelovens kommentarutgave (Bernt og Overå, 5. utgave 2011, side 266): ”Den samme modellen kan brukes hvis man ønsker å etablere for eksempel et ”ungdommens kommunestyre”. Medlemmene av en slik forsamling kan gis adgang til å fremme synspunkter og forslag i en særlig sesjon for dette, før møtet eller i en pause. Når så møtet i vedkommende organ settes igjen, vil det imidlertid selvsagt være opp til de folkevalgte hvor mye vekt de vil legge på det som er fremført av for eksempel ungdomsrepresentantene, og forslag fremsatt av slike, vil ikke bli gjenstand for votering hvis de ikke tas opp igjen av administrasjonssjefen eller en av de folkevalgte”.

Administrasjonssjefen mener dette kan finne sin løsning ved at forslaget i retningslinjene om møte- og talerett (men dermed implisitt ikke forslagsrett) også skrives inn i kommunestyrereglementet § 5, ved slik

tilføyelse: ”Representant for ungdomsråd, eldreråd eller råd for funksjonshemmede har møte- og talerett i saker av betydning for de respektive rådene”.

Det er tatt inn en forslagsrett på medlemmer som bidrag til å sikre representativitet, videre et krav om å utarbeide årsmelding senest innen 1.mai året etter, at utvalgsmedlemmer må underskrive kommunal taushetserklæring og at saksbehandlingen ellers reguleres av de gjennomgående bestemmelser gitt i reglement for kommunestyret.

Birger Bjørnstad
Administrasjonssjef

VEDLEGG:

Retningslinjer for eldreråd i Kvæfjord kommune

1 Formål:

Eldrerådet i Kvæfjord kommune (ER) er rådgivende organ for kommunen hva gjelder tiltak og tjenester i forhold til eldre mennesker, skal fremme eldres interesser og tale deres sak. ER skal ha innflytelse på saker av betydning for eldre og kan på eget initiativ reise, utrede eller uttale seg til saker. ER forelegges plansaker av overordnet og strategisk betydning for eldre, herunder økonomiplan og årsbudsjett. ER skal ha mulighet til medvirkning i politisk behandling av saker, med møte- og talerett.

2 Arbeidsområder:

ER bestemmer selv hvilke saker de vil fremme. Saker som angår eldre, sendes ER for eventuell uttalelse. I saker der ER uttaler seg, tar kommunestyret eller utvalg slik uttalelse med i saksbehandlingen. ER skal ikke engasjere seg i enkeltsaker, det vil si saker der avgjørelse i hovedsak retter seg mot enkeltpersoner. ER bestemmer ellers selv hva som er relevante saker og hvem som eventuelt representerer ER ved behandling i kommunestyre eller utvalg. Representant fra ER som deltar på møte i kommunestyre eller utvalg tilstås møtgodtgjørelse.

3 Medlemmer:

ER skal ha fem medlemmer og like mange varamedlemmer. ER velges av kommunestyret for den kommunale valgperioden og som fast utvalg etter kommuneloven § 10. Kommunestyret velger leder og nestleder. Lag og foreninger for eldre i kommunen gis anledning til å fremme forslag til medlemmer, ved kunngjøring i dagspressen eller på annet høvelig vis.

Møter i ER tidfestes i politisk møteplan. Møte holdes ellers enten når leder bestemmer det, når minst tre medlemmer krever det eller når ordføreren ber om det. Møter i ER er åpne, spørsmål om lukkede dører krever lovhjemmel for den enkelte sak.

Administrasjonssjefen utpeker sekretær for ER. I samråd leder i ER, sender sekretæren ut innkalling med eventuelle møtedokumenter med en frist på fem dager. Kopi av innkalling sendes til orientering til ordføreren og administrasjonssjefen.

Sekretæren fører protokoll fra møter i ER i samsvar med reglement for føring av møtebok i Kvæfjord kommune. Utskrift fra møteprotokoll følger saken fram til det kommunale organ som treffer endelig avgjørelse i saken.

4 Årsmelding:

ER utarbeider årsmelding for sin virksomhet innen 1.mai året etter. Årsmeldingen kan for eksempel inneholde ulike saker som er tatt opp, politiske tilbakemeldinger og hva ER ellers har arbeidet med. Årsmeldingen kan skrives av sekretær eller av ER selv. Andre evalueringer foretatt av ER skal føyes til årsmeldingen, som forelegges kommunestyret.

5 Diverse:

Medlemmene i ER er underlagt reglene om taushetsplikt i kommuneloven og forvaltningsloven § 13. Kommunens generelle taushetserklæring skal undertegnes av medlemmene i ER.

Medlemmer og møtende varamedlemmer tilstås godtgjørelse for utøvelse av verv i rådet i samsvar med gjeldende regler for godtgjørelse til politikere i Kvæfjord kommune.

Saksbehandlingen i ER reguleres ellers av bestemmelsene gitt ved reglement for Kvæfjord kommunestyre med videre, så langt disse passer.

Endringer i retningslinjene fastsettes av kommunestyret.

Retningslinjer for råd for funksjonshemmede i Kvæfjord kommune

1 Formål:

Råd for funksjonshemmede i Kvæfjord kommune (RF) er rådgivende organ for kommunen hva gjelder tiltak og tjenester i forhold til mennesker med nedsatt funksjonsevne, skal fremme interesser og tale deres sak. RF skal ha innflytelse på saker av betydning for mennesker med nedsatt funksjonsevne og kan på eget initiativ reise, utrede eller uttale seg til saker. RF forelegges plansaker av overordnet og strategisk betydning for mennesker med nedsatt funksjonsevne, herunder økonomiplan og budsjett. RF skal ha mulighet til medvirkning i politisk behandling av saker, med møte- og talerett.

2 Arbeidsområder:

RF bestemmer selv hvilke saker de vil fremme. Saker som angår mennesker med nedsatt funksjonsevne, sendes RF for eventuell uttalelse. I saker der RF uttaler seg, tar kommunestyret eller utvalg slik uttalelse med i den videre saksbehandling. RF skal ikke engasjere seg i enkeltsaker, det vil si saker der avgjørelse i hovedsak retter seg mot enkeltpersoner.

RF bestemmer ellers selv hva som er relevante saker og hvem som eventuelt representerer RF ved behandling i kommunestyre eller utvalg. Representant fra RF som deltar på møte i kommunestyre eller utvalg tilstås møtgodtgjørelse.

3 Medlemmer:

RF skal ha fem medlemmer og like mange varamedlemmer. RF velges av kommunestyret for den kommunale valgperioden og som fast utvalg etter kommuneloven § 10. Kommunestyret velger leder og nestleder. Lag og foreninger for mennesker med nedsatt funksjonsevne i kommunen gis anledning til å fremme forslag til medlemmer, ved kunngjøring i dagspressen eller på annet høvelig vis.

Møter i RF tidfestes i politisk møteplan. Møte holdes ellers enten når leder bestemmer det, når minst tre medlemmer krever det eller når ordføreren ber om det. Møter i RF er åpne, spørsmål om lukkede dører krever lovhjemmel for den enkelte sak.

Administrasjonssjefen utpeker sekretær for RF. I samråd leder i RF, sender sekretæren ut innkalling med eventuelle møtedokumenter med en frist på fem dager. Kopi av innkalling sendes til orientering til ordføreren og administrasjonssjefen.

Sekretæren fører protokoll fra møter i RF i samsvar med reglement for føring av møtebok i Kvæfjord kommune. Utskrift fra møteprotokoll følger saken fram til det kommunale organ som treffer endelig avgjørelse i saken.

4 Årsmelding:

RF utarbeider årsmelding for sin virksomhet innen 1.mai året etter. Årsmeldingen kan for eksempel inneholde ulike saker som er tatt opp, politiske tilbakemeldinger og hva RF ellers har arbeidet med. Årsmeldingen kan skrives av sekretær eller av RF selv. Andre evalueringer foretatt av RF skal føyes til årsmeldingen, som forelegges kommunestyret.

5 Diverse:

Medlemmene i RF er underlagt reglene om taushetsplikt i kommuneloven og forvaltningsloven § 13.

Kommunens generelle taushetserklæring skal undertegnes av medlemmene i RF.

Medlemmer og møtende varamedlemmer tilstås godtgjørelse for utøvelse av verv i rådet i samsvar med gjeldende regler for godtgjørelse til politikere i Kvæfjord kommune.

Saksbehandlingen i RF reguleres ellers av bestemmelsene gitt ved reglement for Kvæfjord kommunestyre med videre, så langt disse passer.

Endringer i retningslinjene fastsettes av kommunestyret.